[2023] 7 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ.

ਨੈਸ਼ਨਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ

ਬਨਾਮ

ਵੈਦਿਕ ਰਿਜ਼ੋਰਟ ਅਤੇ ਹੋਟਲ ਪ੍ਰਾ. ਲਿਮਿਟੇਡ

(2019 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 4979)

17 ਮਈ, 2023

[ਅਜੈ ਰਸਤੋਗੀ ਅਤੇ ਬੇਲਾ ਐਮ. ਤ੍ਰਿਵੇਦੀ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਬੀਮਾ - ਇੱਕ ਪਾਲਿਸੀ ਵਿੱਚ ਬੇਦਖਲੀ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਖੰਡਨ - ਇੱਕ ਰਿਜ਼ੋਰਟ ਚਲਾ ਰਹੇ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਪਲਾਂਟ ਅਤੇ ਮਸ਼ੀਨ ਉਪਕਰਣਾਂ ਅਤੇ ਫਰਨੀਚਰ ਆਦਿ ਦੇ ਨਾਲ ਰਿਜ਼ੋਰਟ ਦੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦੋ ਬੀਮਾ ਪਾਲਿਸੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ - ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਲਗਭਗ 200-250 ਦੀ ਭੀੜ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਰਿਜ਼ੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਕੇ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ - ਸਰਵੇਖਣਕਰਤਾ ਨੇ 202.216 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਹੋਇਆ ਨੁਕਸਾਨ ਇੱਕ ਖਤਰਨਾਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸੀ /ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਬੀਮਾ ਪਾਲਿਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ ਵੀ(ਡੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਛੋਟਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਉਸ ਘਟਨਾ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜੋ ਫੁੱਟਬਾਲ ਮੈਚ ਮੈਦਾਨ 'ਤੇ ਵਾਪਰੀ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਖਮੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਰਿਜ਼ੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਨ ਲਈ ਸੀ - ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਇੱਥੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ, ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ 202.216 ਲੱਖ - ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਰੱਖੀ ਗਈ: ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਗਲਤ ਕੰਮ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸਾਰੀ ਘਟਨਾ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਬੀਮਿਤ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਸੀ - ਵਿੱਚ ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਪਾਲਿਸੀਆਂ ਦੀ ਬੇਦਖਲੀ ਧਾਰਾ ਵੀ (ਡੀ) ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੇਸ ਲਿਆਉਣ ਦੇ ਆਪਣੇ ਬੋਝ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਸੀ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਸਰਵੇਖਣਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਠੋਸ ਕਾਰਨ ਦੱਸਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ - ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ 1986

ਬੀਮਾ - ਪਾਲਿਸੀ ਵਿੱਚ ਬੇਦਖਲੀ ਧਾਰਾ - ਰੱਖੀ ਗਈ: ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਸਹੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਇੱਕ ਬੇਦਖਲੀ ਧਾਰਾ ਇੱਕ ਪਾਲਿਸੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਇਹ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਲਈ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੇਸ ਅਜਿਹੀ ਧਾਰਾ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ - ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ, ਬੀਮੇ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਬੀਮੇ ਵਾਲੇ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਜਨਰਲ ਅਸ਼ੋਰੈਂਸ ਸੋਸਾਇਟੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਚੰਦੂਮੁੱਲ ਜੈਨ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ. ਏਆਈਆਰ 1966 ਐਸਸੀ 1644 : [1966] ਐਸਸੀਆਰ 500 - ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ।

ਨੈਸ਼ਨਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਈਸ਼ਰ ਦਾਸ ਮਦਨ ਲਾਲ (2007) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 105 : [2007] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 1014 – 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ
[2007] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 1014 ਪੈਰਾ 15 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ
[1966] ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 500 ਨੇ ਪੈਰਾ 16 ਦਾ ਅਨੁਸਰਣ ਕੀਤਾ

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2019 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 4979
2012 ਦੇ ਸੀ.ਸੀ.ਐਨ ਨੰਬਰ 227 ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਖਪਤਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਨਿਵਾਰਣ ਕਮਿਸ਼ਨ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ 07.01.2019 ਦੇ ਨਿਰਣੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।
ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਮਹਿਰਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮਨਜੀਤ ਚਾਵਲਾ, ਕੁਨਾਲ ਮਲਹੋਤਰਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਊਸ਼ਾ ਪੰਤ ਕੁਕਰੇਤੀ ਐਡਵਾਂਸ. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਸੁਕੁਮਾਰ ਪੱਤਜੋਸ਼ੀ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਸੁਸਮਿਤ ਪੁਸ਼ਕਰ, ਗੌਰਵ ਸ਼ਰਮਾ, ਰਾਜ ਮੋਹਨ ਗੁਪਤਾ, ਨੈਨਾ ਅਗਰਵਾਲ, ਐਡਵ. ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ.

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ
ਬੇਲਾ ਐਮ. ਤ੍ਰਿਵੇਦੀ, ਜੇ.

1. ਪੀੜਿਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 1986 ਦੀ ਧਾਰਾ 23 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਐਕਟ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਖਪਤਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਨਿਵਾਰਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 07.01.2019 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, 2012 ਦੀ ਖਪਤਕਾਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੰਬਰ 227 ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ), ਜਿਸਦੇ ਤਹਿਤ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ (ਉੱਤਰਦਾਤਾ) ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ 202.216 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਕਲੇਮ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੱਕ 9% ਸਲਾਨਾ ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ, ਜਿਸ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਉਕਤ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

2. ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ, ਪਿੰਡ ਸ਼ਿਖਰਪੁਰ ਵਿਖੇ ਰਿਜ਼ੋਰਟ ਚਲਾ ਰਹੇ ਪੀ.ਐਸ. ਰਾਜਰਹਾਟ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ 24- ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੇ ਪਰਗਾਨਸ, (ਦੱਖਣੀ) ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਤੋਂ ਦੋ ਬੀਮਾ ਪਾਲਿਸੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ,

ਨੈਸ਼ਨਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਵੈਦਿਕ ਰਿਜ਼ੋਰਟ ਅਤੇ ਹੋਟਲ ਪ੍ਰਾ. ਲਿਮਿਟੇਡ
[ਬੇਲਾ ਐਮ. ਤ੍ਰਿਵੇਦੀ, ਜੇ.]

ਇੱਕ 16 ਸਤੰਬਰ, 2008 ਤੋਂ 15 ਸਤੰਬਰ, 209 ਤੱਕ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਪਾਲਿਸੀ ਨੰਬਰ 100900/11/08/3300000420 ਸੀ। ਪਲਾਂਟ ਅਤੇ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੇ ਸਮਾਨ ਅਤੇ ਫਰਨੀਚਰ ਆਦਿ ਨਾਲ ਉਕਤ ਰਿਜ਼ੋਰਟ ਦੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਦੋ ਹੋਟਲਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 13 ਜੁਲਾਈ, 2009 ਤੋਂ 12 ਜੁਲਾਈ, 2010 ਤੱਕ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਨੀਤੀ ਨੰਬਰ 100900/11/09/3100000270 ਸਟਾਕ ਦੇ ਨਾਲ ਉਕਤ ਰਿਜ਼ੋਰਟ 'ਤੇ ਇਮਾਰਤ.

3. ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਕੇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ 23 ਅਗਸਤ, 2009 ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ 5.00 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ, ਲਗਭਗ 200-250 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਭੀੜ ਰਿਜ਼ੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਈ ਅਤੇ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ/ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ। ਘਟਨਾ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਵੈਦਿਕ ਵਿਲੇਜ ਰਿਜ਼ੋਰਟ ਦੇ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਪੀ.ਐਸ. ਰਾਜਰਹਾਟ।

4. ਇੱਕ ਹੋਰ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 143 ਆਫ 2009 ਨੂੰ 23 ਅਗਸਤ, 2009 ਨੂੰ ਪੀ.ਐਸ.ਰਾਜਹਾਟ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਗੱਫਾਰ ਮੋਲਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਇੱਕ ਗਫਾਰਸੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਧਾਰਾ 302/34,120ਬੀ, 506, 212 ਆਈਪੀਸੀ ਅਤੇ ਅਸਲਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਅਤੇ 27 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇੱਕ ਮੋਨੀਰੁਲ ਸਰਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਲਿਖਤੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਕਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਭਰਾ ਘਰ ਪਰਤ ਰਹੇ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੇਖਰਪੁਰ ਆਦਰਸ਼ ਸੰਘਾ ਗਰਾਊਂਡ ਵਿੱਚ ਫੁੱਟਬਾਲ ਮੈਚ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਦੇਖਿਆ। ਜਦੋਂ ਉਕਤ ਫੁੱਟਬਾਲ ਮੈਚ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਅਚਾਨਕ ਗੱਫਾਰ ਮੋਲਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ ਮੈਚ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਲਈ ਫਾਇਰਿੰਗ ਅਤੇ ਬੰਬ ਸੁੱਟਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਭਰਾ ਆਲਮ ਉਰਫ ਅਮੀਰੁਲ ਸਰਦਾਰ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਗੋਲੀਆਂ ਲੱਗੀਆਂ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸਦੀ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਬੰਬ ਧਮਾਕੇ ਕਾਰਨ ਕਈ ਹੋਰ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ।

5. ਤਫਤੀਸ਼ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਗੱਲ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮ- ਗੱਫਾਰ ਮੋਲਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ ਫੁੱਟਬਾਲ ਮੈਚ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਅਤੇ ਬੰਬ ਸੁੱਟਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਭੀੜ ਵੱਲੋਂ ਪਿੱਛਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਵੈਦਿਕ ਰਿਜ਼ੋਰਟਜ਼ ਐਂਡ ਹੋਟਲਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਵਿੱਚ ਪਨਾਹ ਲਈ ਸੀ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੀ ਲਿ. ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਉਕਤ ਗੱਫਾਰ ਮੋਲਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਉਕਤ ਵੈਦਿਕ ਰਿਜ਼ੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪਨਾਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਭੀੜ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੀ ਬੀਮੇ ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ। ਤਫ਼ਤੀਸ਼ ਦੌਰਾਨ, ਪੁਲਿਸ ਨੇ 24 ਅਗਸਤ, 2009 ਨੂੰ ਵੈਦਿਕ ਪਿੰਡ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ ਅਤੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਅੰਦਰ ਸਥਿਤ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਸਮੱਗਰੀ-ਕਮ-ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕਲ ਸਟੋਰ ਰੂਮ ਤੋਂ ਪਾਈਪ ਗਨ, ਬਾਰਦਾਨੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿੰਦਾ ਬੰਬ ਅਤੇ ਵਿਸਫੋਟਕ ਪਦਾਰਥ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਵੈਦਿਕ ਪਿੰਡ ਦਾ ਅਹਾਤਾ।

6. ਸਰਵੇਅਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ, 16.06.2011 ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਸਰਵੇਖਣ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਰਵੇਅਰ ਨੇ ਇਮਾਰਤਾਂ ਅਤੇ

ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ। ਪਾਲਿਸੀ ਨੰਬਰ 420 ਵਿੱਚ 197.842 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਕਰੌਕਰੀ ਅਤੇ ਕਟਲਰੀ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਨੁਕਸਾਨ। ਪਾਲਿਸੀ ਨੰਬਰ 270 ਵਿੱਚ 4.274 ਲੱਖ, ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਰੁਪਏ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਦੋਵਾਂ ਨੀਤੀਆਂ ਦੇ ਤਹਿਤ 202.216 ਲੱਖ.

7. ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਨੇ 06.07.2012 ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਕੰਮ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਕਲਾਜ਼ ਵੀ (ਡੀ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਬੇਦਖਲੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਵਿਸ਼ੇ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ; ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਵਿਸ਼ਾ ਪਾਲਿਸੀਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਉਸਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬੀਮੇ ਦੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਵਾਰੰਟੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਈ ਸੀ।

8. ਇਸ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ 2012 ਦੀ ਖਪਤਕਾਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੰ. 227 ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 21 ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ 07.01.2019 ਦੇ ਅਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

9. ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਮਹਿਰਾ ਨੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਹਾਰਡ-ਕੋਰ ਅਪਰਾਧੀ ਗੱਫਾਰ ਮੋਲਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਨ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਫੁੱਟਬਾਲ ਮੈਚ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਅਤੇ ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਖਮੀ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਥਿਆਰਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸਫੋਟਕਾਂ ਨੂੰ ਵੈਦਿਕ ਪਿੰਡ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਹਾਤੇ ਵਿੱਚ ਸਟੋਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਜਨਤਕ ਗੁੱਸੇ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸਦੀ ਬੀਮਾ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਿਆ ਸੀ। ਇਸਲਈ, ਉਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਹੋਇਆ ਨੁਕਸਾਨ ਵੈਦਿਕ ਵਿਲੇਜ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੀ ਗਲਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਬੀਮਾ ਪਾਲਿਸੀ ਦੇ ਕਲਾਜ਼ ਵੀ(ਡੀ)ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਛੋਟਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਨੀਤੀ ਦੀ ਧਾਰਾ ਵੀ(ਡੀ)ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ "ਜਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਭੁੱਲ ਜਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਕਿਸਮ ਜਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ" ਸ਼ਬਦ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੁਆਰਾ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕਾਰਨ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਨਗੇ। ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਗਫਾਰ ਮੋਲਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਅਤੇ ਰਿਜ਼ੋਰਟ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਡਰਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਰਿਜ਼ੋਰਟ ਦਾ ਖੇਤਰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਲਗਾਇਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਰਵੇਖਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੀ ਸਰਵੇਖਣ ਰਿਪੋਰਟ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਨੁਕਸਾਨ ਬੀਮੇ ਵਾਲੇ ਖਤਰੇ ਕਾਰਨ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਦਾਅਵਾ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਸੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਗਲਤ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

10. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਕੁਮਾਰ ਪੱਤਜੋਸ਼ੀ, ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਣਾ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਗਲਤ ਸੀ ਅਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਸੀ।

11. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਦੀ ਧਾਰਾ ਵੀ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਐਬਸਟਰੈਕਟ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

“ਵੀ. ਦੰਗੇ, ਹੜਤਾਲ ਅਤੇ ਖਤਰਨਾਕ ਨੁਕਸਾਨ:

ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਬਾਹਰੀ ਹਿੰਸਕ ਸਾਧਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤੱਖ ਭੌਤਿਕ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਵਿਨਾਸ਼ ਜੋ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ:
(ਏ) ਤੋਂ (ਸੀ).....

(ਡੀ) ਚੋਰੀ, ਘਰ ਤੋੜਨਾ, ਚੋਰੀ, ਚੋਰੀ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਭੁੱਲ (ਭਾਵੇਂ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਜਨਤਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ) ਕਿਸੇ ਵੀ ਖਤਰਨਾਕ ਕੰਮ ਵਿੱਚ। ਜੇਕਰ ਕੰਪਨੀ ਦੋਸ਼ ਲਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨੁਕਸਾਨ/ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਲਤ ਕੰਮ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਇਸਦੇ ਉਲਟ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਬੋਝ ਬੀਮੇ ਵਾਲੇ ਉੱਤੇ ਹੋਵੇਗਾ।"

12. ਉਕਤ ਧਾਰਾ ਦੇ ਨੰਗੇ ਪੜ੍ਹਣ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਾਹਰੀ ਹਿੰਸਕ ਸਾਧਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰਤੱਖ ਭੌਤਿਕ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਵਿਨਾਸ਼ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਚੋਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ, ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਤਬਾਹੀ , ਘਰ ਤੋੜਨਾ, ਚੋਰੀ, ਲੁੱਟ-ਖੋਹ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭੈੜੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਭੁੱਲ ਨੂੰ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨੁਕਸਾਨ/ਨੁਕਸਾਨ ਕਿਸੇ ਗਲਤ ਕੰਮ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਸਦੇ ਉਲਟ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਬੋਝ ਬੀਮੇ ਵਾਲੇ 'ਤੇ ਹੋਵੇਗਾ। ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਾ ਨੀਤੀ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਕਲਾਜ਼ ਵੀ(ਡੀ) ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਂਦਿਆਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਨੁਕਸਾਨ ਗਲਤ ਕੰਮ/ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵੈਦਿਕ ਵਿਲੇਜ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਦੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਅਤੇ ਇਹ ਬੀਮਾ ਪਾਲਿਸੀ ਦੇ ਕਲਾਜ਼ ਵੀ(ਡੀ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਵਾਦਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਕਤ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੇ ਮੰਤਵ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ- ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਆਪਣੇ 02/05/2011 ਦੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਫੁੱਟਬਾਲ ਮੈਚ ਮੈਦਾਨ 'ਤੇ ਵਾਪਰੀ ਘਟਨਾ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਦੋਸ਼ੀ ਗਫਾਰ ਮੋਲਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਖਮੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਦੇ ਵੈਦਿਕ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਨ ਲਈ ਸੀ।

13. ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਗੱਫਾਰ ਮੋਲਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ ਵੈਦਿਕ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਨ ਲਈ ਸੀ ਜਦੋਂ ਭੀੜ ਭੜਕ ਗਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਵੀ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਪਾਈਪ ਗੰਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿਸਫੋਟਕ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਵੈਦਿਕ ਪਿੰਡ ਦੇ ਅਹਾਤੇ 'ਚ ਪਈਆਂ ਸਨ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਫੁੱਟਬਾਲ ਗਰਾਊਂਡ 'ਚ ਖੇਡੇ ਜਾ ਰਹੇ ਫੁੱਟਬਾਲ ਮੈਚ ਦੌਰਾਨ ਗੋਲੀ ਚਲਾ ਕੇ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਣ ਦੀ ਕਥਿਤ ਘਟਨਾ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਹੀ ਵਾਪਰੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੀ ਘਟਨਾ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਬੀਮਾਯੁਕਤ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੀ ਗਲਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਉਕਤ ਗੱਫਾਰ ਮੋਲਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁਨਾਸਬ ਮੁੱਲ 'ਤੇ ਲਿਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਵੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਈ ਗਈ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਗਫਾਰ ਮੋਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿੱਛਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਭੀੜ ਦੁਆਰਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗੀ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਗਲਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਵਿਸ਼ਾ ਨੀਤੀ ਦੀ ਧਾਰਾ ਵੀ(ਡੀ) ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਵਰੇਜ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

14. ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਸਹੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕਿਤੇ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਬੇਦਖਲੀ ਧਾਰਾ ਕਿਸੇ ਪਾਲਿਸੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਇਹ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਲਈ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੇਸ ਅਜਿਹੀ ਧਾਰਾ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਬੀਮੇ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਬੀਮੇ ਵਾਲੇ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

15. ਨੈਸ਼ਨਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਈਸ਼ਰ ਦਾਸ ਮਦਨ ਲਾਲ[1] ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹਵਾਲਾ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ: -

"8. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬੀਮਾ ਕਵਰ ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਧਾਰਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਕਿਤੇ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਬੇਦਖਲੀ ਧਾਰਾ ਕਿਸੇ ਪਾਲਿਸੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਲਈ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੇਸ ਉਸ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮਾਮੂਲੀ ਹੈ, ਬੀਮੇ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਬੀਮੇ ਵਾਲੇ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।"

16. ਜਨਰਲ ਅਸ਼ੋਰੈਂਸ ਸੋਸਾਇਟੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਚੰਦੂਮੁਲ ਜੈਨ ਅਤੇ ਹੋਰ [2] ਨੇ ਵੀ 1966 ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ ਸੀ ਕਿ: -

"11..... ਬੀਮਾ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਿਵਾਏ ਬੀਮਾ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ।

[1] (2007) 4 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 105

[2] ਏਆਈਆਰ 1966 ਐਸਸੀ 1644

ਇਹ ਬੀਮੇਦਾਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਚੰਗੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ ਜਾਂ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

17. ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਪਾਲਿਸੀਆਂ ਦੀ ਬੇਦਖਲੀ ਧਾਰਾ ਵੀ(ਡੀ) ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੇਸ ਲਿਆਉਣ ਦੇ ਆਪਣੇ ਬੋਝ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਸੀ। 16.06.2011 ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਸਰਵੇਖਣ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸਰਵੇਖਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਨੁਕਸਾਨ ਬੀਮੇ ਵਾਲੇ ਖਤਰੇ ਕਾਰਨ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਦਾਅਵਾ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਸਰਵੇਖਣਕਰਤਾ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਆਖਰੀ ਅਤੇ ਅੰਤਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇੰਨੀ ਪਵਿੱਤਰ ਹੈ ਕਿ ਛੱਡੇ ਜਾਣ ਦੇ ਅਯੋਗ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਠੋਸ ਅਤੇ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਆਧਾਰ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਰਿਪੋਰਟ. ਅਸੀਂ ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਡਰਦੇ ਹਾਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਸਰਵੇਖਣਕਰਤਾ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਠੋਸ ਕਾਰਨ ਦੱਸਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਹੈ।

18. ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਸਾਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਅਤੇ ਉਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਅੰਕਿਤ ਗਿਆਨ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Pallav

PALLAV THAKUR ADVOCATE